

Wprowadzenie

Przetwarzanie danych osobowych towarzyszy każdemu przejawowi aktywności gospodarczej – od danych osobowych klientów poczynając, poprzez dane osobowe pracowników, a na danych osobowych dostawców kończąc. Odpowiednia ochrona danych osobowych służy ochronie naszej prywatności – dane osobowe podlegają więc ochronie niezależnie od tego, w kontekście jakiej działalności gospodarczej dochodzi do ich przetwarzania. Ale prawidłowa ochrona danych osobowych nabiera jeszcze większego znaczenia, gdy same dane mają szczególne znaczenie z punktu widzenia ochrony prywatności – będzie tak zwłaszcza w przypadku danych medycznych, czyli danych dotyczących stanu zdrowia.

Ochrona danych osobowych medycznych uregulowana była pierwotnie w przepisach ustawy z 29.8.1997 r. o ochronie danych osobowych oraz w przepisach szczególnych względem niej, takich jak np. ustawa z 6.11.2008 r. o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta. Stan prawny uległ jednak zmianie z dniem 25.5.2018 r., kiedy rozpoczęło się stosowanie ogólnego rozporządzenia o ochronie danych osobowych (RODO). Stało się to źródłem szeregu niejasności i praktycznych problemów, takich choćby jak fundamentalna kwestia związana z wzajemnym stosunkiem przepisów RODO i polskich przepisów ustawowych o ochronie danych osobowych medycznych. A gdy dodamy do tego ogólny brak pewności prawa związany z samym RODO oraz liczbę mitów i przekłamań, jakie narosły wokół jego przepisów, sytuacja jawi się nam jako wysoce skomplikowana.

Inspiracji do powstania niniejszej książki dostarczyła konferencja naukowa „Ochrona danych medycznych”, która odbyła się 13.1.2016 r. na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach. Ogromne zainteresowanie konferencją ze strony uczestników oraz mnogość zadawanych pytań spowodowały, że autorzy poszczególnych wystąpień podjęli się przygotowania publikacji o charakterze poradnikowym, mającej za zadanie praktyczne przybliżenie zasad ochrony danych osobowych medycznych. Książka nie jest pozbawiona także waloru naukowego, przez co wypełnia istniejącą na rynku lukę.

Poszczególne rozdziały omawiają takie zagadnienia jak zasady przetwarzania danych osobowych w dokumentacji medycznej, outsourcing danych medycznych, zasady ochrony danych biometrycznych czy problem odpowiedzialności za naruszenie zasad ochrony danych. Niewątpliwym atutem poradnika jest także szczegółowe przedstawienie zasad zabezpieczenia danych medycznych, poparte praktycznymi przykładami. Wśród autorów natomiast wymienić należy w pierwszej kolejności pracowników Urzędu Ochrony Danych Osobowych na czele z samym Prezesem, przedstawicieli nauki prawa oraz praktyków zajmujących się ochroną danych medycznych. W drugim wydaniu książki uwzględniono zmiany, jakie niesie ze sobą ogólne rozporządzenie o ochronie danych osobowych.

Prawo ochrony danych osobowych stale podąża w ślad za rozwojem technologii przetwarzania danych, dostosowując się do zmieniającej się rzeczywistości. Niniejszy poradnik z pewnością okaże się pomocny w zastosowaniu tych przepisów w praktyce.

Paweł Litwiński